

Ochrana dravcov na Slovensku, Trhová 54, 841 01 Bratislava, www.dravce.sk

Sysľom zo Slovenského krasu sa po zime darí

Tlačová správa

Bratislava, 10. mája 2018

Sysľom pasienkovým sa na dvoch obnovených lokalitách v Slovenskom krasu (Gemerská Hôrka a Hrhov) darí. Zimu prežilo približne 330 jedincov, čo je pri ich vysokej úmrtnosti počas hibernácie považované za veľký úspech. Na plochy, ktoré boli v rámci projektu LIFE Energia vyčistené od náletov kríkov a stromov, sa sysle rozširujú. V pôvodnej kolónii im už je totiž tesno. Syseľ patril v minulosti medzi bežné živočíchy a bol významnou zložkou potravy dravcov – napríklad sokola rároha alebo orla kráľovského.

„V Gemerskej Hôrke a na Hrhove spali koncom septembra všetky sysle – bolo ich tu takmer 400. Prvé sysle sa uložili na spánok už v auguste – najprv oddychujú samice, ktoré mali v lete mláďatá. Neskôr sa pridajú i samce a ako posledné sa uložia do nôr mláďatá. Sysle z krasu sa zobudili 11. marca, ale vzhľadom k veľmi studenému počasiu mnohé opäť zaliezli do nôr. Budili sa až do 10. apríla. V Gemerskej Hôrke bola v čase začatia projektu populácia na pokraji vyhynutia (16 jedincov v roku 2015) a s najväčšou pravdepodobnosťou by bez pomoci človeka v nasledujúcich 2 – 3 rokoch vyhynula. Minulý týždeň sme tu pozorovali 80 jedincov (90 jedincov pred hibernáciou). Na druhom mieste, v Hrhove, bolo v roku 2015 len 75 jedincov, na jeseň 2017 - 300 jedincov a teraz, na jar 2018, ich je tu 250. Sysle zimujú 150 až 210 dní, počas tohto obdobia môže až polovica z nich prirodzene uhynúť. Podľa nedávneho výskumu sa syseľ pasienkový dožíva priemerne iba 15 mesiacov, maximálne 5 rokov. Môžeme tak skonštatovať, že aj napriek dlhej zime pozorujeme teraz najlepší jarný stav po rokoch. Týka sa to i ďalších lokalít na Slovensku. Pripisujeme to aj prikrmovaniu pred spánkom. Teplé jarné počasie im tiež prospelo, môžu sa dobre vypásť a my im rovnako pomôžeme aj jarným doplnením potravy – slnečnicou, jablkami a pod. Dobré vykrmená syslia samička môže mať až 10 mláďat, pretože je v lepšej kondícii,“ vysvetľuje Ervín Hapl z Ochrany dravcov na Slovensku.

„Syseľ pasienkový bol v minulosti bežný druh, dnes je už vzácny. Pre jeho veľký význam v krajine sa spolu s farmármi snažíme o jeho návrat. Obe lokality v Slovenskom krasu boli vyčistené od náletov stromov a krov a pravidelne ich kosíme. Pozorujeme, že sa do vyčistených a doteraz neobývaných plôch už šíria, v pôvodnej kolónii je im už tesno. Syseľ je typický sociálny druh – rád panáčkuje a pri spozorovaní nebezpečenstva upozorní ostatných pískaním. Ak je jeho populácia stabilná, stáva sa dôležitou súčasťou potravného reťazca – je zložkou potravy aj dravcov, napríklad sokola rároha, orla kráľovského či orla krikľavého, ktoré patria medzi cieľové druhy projektu LIFE Energia,“ dopĺňa Hapl.

„Orla krikľavého môžu Košičania vidieť na výstave „Vysoko na krídlach – čo vieme o orlovi krikľavom“, ktorá sa nachádza vo Východoslovenskom múzeu v Košiciach a aktuálne ju predĺžili do 26. augusta 2018. Pri príležitosti Svetového dňa sťahovavého vtáctva sa bude v sobotu, 12. mája o 16:00 hod., konať prednáška „Poznatky o migrácii orlov krikľavých“. Aj vďaka projektu LIFE Energia bude orol krikľavý lepšie chránený. Pre neho i ďalšie druhy sa v 13 Chránených vtáčích územiach inštalujú na rizikové úseky elektrických vedení tzv. odkloňovače letu vtákov. Tie pomôžu vtákom vedenia včas zaregistrovať a nadletieť ho, čím sa zabráni nárazom do vedení,“ hovorí Lucia Deutschová z Ochrany dravcov na Slovensku.

Pre ďalšie informácie kontaktujte: Ervín Hapl, hapl@dravce.sk, 0911 273 711, Lucia Deutschová, deutschova@dravce.sk, 0903 219 524, Miroslav Dravecký – kurátor výstavy – 0908 325 218

Doplňujúce informácie:

- Sysel pasienkový je pre svoj krásny vzhľad a spôsob života medzi ľuďmi veľmi obľúbený. Je známy svojím panáčkovaním a tým, že v prípade nebezpečenstva silno zapíska, aby varoval ostatné sysle. Vyskytuje sa v lokalitách, ktoré sú pravidelne kosené alebo spásané. V dávnej minulosti pozostávali jeho kolónie z niekoľko tisíc jedincov a bol pokladaný za škodcu, dnes ho ochrancovia prírody i farmári opätovne vypúšťajú na svoje pasienky.
- Sysel pasienkový je hlodavec, názov je odvodený z jeho obľúbeného prostredia - lúk a pasienkov. Pod zemou buduje systém chodieb, ktoré využíva ako úkryt, sklad potravy, výchovu mláďat či zimný spánok. Zemné skrýše si vyhrabáva pazúrikmi, ktoré mu rastú na každej končatine. Syslie lícne vačky sú veľké, aby si v nich mohol nahromadenú potravu odniesť do podzemných chodieb, kde si robí podzemné zásoby. Skonzumuje ich, ešte kým je aktívny, kŕmi nimi mláďatá. Patrí medzi „slnkomilné“ zvieratá, keď prší alebo je chladnejšie, je menej aktívny.

Viac o projekte LIFE13 NAT/SK/001272 ENERGIA sa dozviete na webovej stránke www.lifeenergia.sk. Projekt je podporený Európskou úniou v rámci programu LIFE a významnou mierou prispieva k zlepšeniu podmienok kritériových druhov vtákov v územiach siete Natura 2000.

